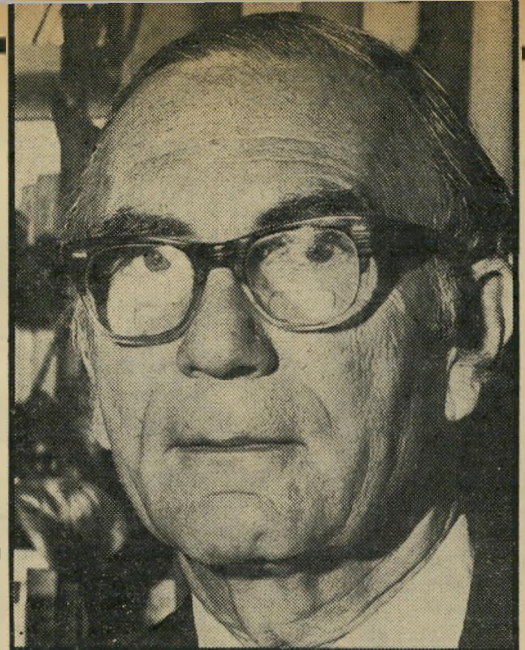

השוּפּט בנימין כהן
זיכה את סופרו
הכלכלי של „הארץ”
יגאל לביב
אך חי סל אותו
מבחינה ציבורית

הצנייה - החוליה מת

הקביעה כי לביב, בהיותו עיתונאי, שימש גם כמודיע בשכר של שלטונות מס ההכנסה.

קביעה זו העמידה במצב חמור ביותר את עיתונו של לביב, הארץ. שכן, אין לתאר כלל שעיתון כמו הארץ יוכל להמשיך להעסיק עיתונאי שבית-המישפט הגדיר אותו, בין השאר, כמלשין של מס ההכנסה. מצד שני, העניק הארץ ללביב מהרגע הראשון גיבוי מלא. גם אחרי שהוגש נגדו כתב-האישום וגם אחרי שהתנהל מישפטו, לא הושעה לביב מעבודתו עד תום המישפט, כמקובל. להיפך, ידיעות בחתימתו המשיכו להתפרסם בר-הארץ לצד הדיווחים על מישפטו, שכולם סוגגנו ונערכו בידי בעליו ועורכו של הארץ, גרשום שוקן.

היה זה חלק ממדיניות העיתון שראתה במישפט שהתנהל נגד יגאל לביב פרובוקציה של המישטרה. חלק ממערכה המתנהלת נגדו בתגובה על גילוייו הכלכליים ועל פרשת מיסמכי לנסקי שקדמה למיצרו והאשמתו בפריצה.

אחרי פסק-הדין לא יכלה יותר מערכת הארץ להתעלם מהקביעות שנכללו בתוכו. היא התנצלה בפומבי תוך טיעון של מערכת לא היו ידועים קשריו של לביב עם שירות המודיעין של מס ההכנסה. בתוך המערכת ניתנה הוראה לא לפרסם את שמו של לביב מתחת לידיעות שהוא מוסר לפרסום, להעביר כל ידיעה שלו (המשך בעמוד 18)

חגיגת הנצחון יגאל לביב משיק כוסיות בחגיגה האחרון עם זיכוי במשפט. במרכז התמונה, בין יגאל ואשתו לאה גה שערך בביתו ביום השישי נראה כתב „קול-העם”, איש מק”א אלי שמעוני מרים כוסית.

מלב אל לביב קבוצה של ידידים ועמיתים למקצוע שמרו על חברותם עם לביב, למרות הוקעת האתיקה המקצועית שלו על-ידי ביהמ”ש ואגודת העיתונאים. בתמונה: כתבו הפלילי של מעריב יגאל לב (במרכז), כתבי ידיעות אחרונות רם אורן ואריה אבנרי (מימין) והפריסומאי אורי טלע.

בשתפו את כל הציבור בלבטיו: „האם זה למטה מאישיותו של לביב להתחשב בגילויים שאותם ראינו. לתרץ לעצמו שגם את העבירה שבה הוא מואשם, ניתן איכשהו ליישב עם שלמות העולם הרחני שבו הוא משתדל להיות? — הצבעה על מתעשרים המשתמטים מלשאת את חלקם בנטל תקציב המדינה — בן-דאי שהיא מצויה, שכר מיצווה לא תמיד חייב להיות מיצווה... אשר לפריצה, אותה אפשר אולי להדחיק בהיותה רחוקה מן העין ונעשית באמצעות אחרים.”

אחרי כל זה, הקריא השופט כהן את הפסקים שיהפכו לחלק מהלכסיקון המשיפטי של ישראל: „יש לי פחד שאם ארשיע, אולי תהיה זו טעות שיפוטית... מיספר פעמים קיבלה ידי פקודה ממחוי לחתום הרשעה וסרבה לחתום. זה מזלו של הנאשם.”

ספק אם לביב יכול היה לברך על מול שכזה.

„אופי של עבריין”

יגאל לביב זוכה אומנם מהאשמות פליליות, אבל הכרעת דינו של כהן הרשיעה אותו בשורה של עבירות אתיות שאינן מתיישבות עם מיקצוע העיתונות, שהחמורה ביניהן, מבחינה ציבורית, הייתה

וכן עשה. לזכותו של לביב — אם זו זכות — יאמר שזה סוג של עבירות שריבים הרואים את עצמם הגונים מכל הבריחנות דשים בעקבותיהם, אם כי הם אינם כותבים השכם והערב בעיתונות כדי להתריע על עבירות כלכליות של אחרים.”

● החום היעדר העיתונאי:

...האם זו תחילה של מן בגידה בבחירה אשר עשה לביב כאשר החליט להיות עיתונאי הלוחם את מלחמת טוהר המידות הכלכליות? כשאני אומר בגידה אני מתכוון לכניסה ביועין למצב שבו יש אי התיישבות ברורה בין מעמדו כעיתונאי לבין העניין האישי שלו. דוגמה טובה לאי התיישבות אני מוצא בכתבה שפירסם על סחבת אצל פרקליטות המחוז... השאלה איננה אם יש או אין סחבת בלשכת פרקליט המחוז אלא אם אני, כקורא של עתון המוצא שם כתבה על סחבת בשרי רות פלוני, יכול לסמוך על כך שמי שכתב לא העמיד את עצמו במצב של אי התיישבות בין תפקידו כעיתונאי לבין תפקידו כאזרח בעל עניין פרטי. ברור לי לחלוטין, שבמקרה הזה, אילו הזדרז פרקליט המחוז, היה הדבר מועיל לנאשם, לפי ציפיותו, באופן פרטי, מפני שאז הייתה מוחשת ציפיותו לקבל גמול נוסף מאת מס ההכנסה בעד תיק או תיקים שבהם הוא עזר למס ההכנסה לגלות השתמטות.”

על רקע זה שאל השופט את עצמו,